

ច្បាប់

ស្តីពី

កិច្ចការពាររបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌

ព្រះរាជក្រម

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ចរ្ន័

ព្រះហរិវង្ស ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទទួលបន្ទុក អគ្គនាយករដ្ឋមន្ត្រី និង ទិករោត្តម

ធម្មិកមហាវាយិកា បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតេយ្យ

*****

- បានឃើញ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និងនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១០៩៤/៨៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសំរួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ០៤/នស/៩៤ចុះថ្ងៃទី១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំទឹកដីនគរបន្ទីរ និង សំណង់
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២៩៥/១១ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់ផ្នែកវប្បធម៌ជាតិ
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២៩៥/១២ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការបង្កើតអាជ្ញាធររដ្ឋប្បវេណីការពាររមនីយដ្ឋាន និង រៀបចំតំបន់អង្គរ ហៅថា "អប្សរា"
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ០០១/នស/ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកំណត់និង ការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងតំបន់សៀមរៀបអង្គរ
- បានឃើញច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៥
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំអំពី សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរ និង អំពីទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ រៀបចំទឹកដីនគរបន្ទីរនិង សំណង់

ប្រកាសអោយប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តនាសម័យប្រជុំលើកទី៥នីតិកាលទី១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ជំពូកទី ១

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅថែរក្សាការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិ និងសម្បត្តិវប្បធម៌ទូទៅ ប្រឆាំងនឹងការបំផ្លិចបំផ្លាញ ការប្រែក្លាយ ការប្តូររូបរាង ការដឹករុករក ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ការនាំចេញ និងការនាំចូលដោយខុសច្បាប់ ។

មាត្រា ២.-

បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិគឺជាសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងឬក៏បានរកឃើញនៅ ក្នុងទឹកដីនៃមាតុភូមិ ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះអនុវត្តទៅលើសម្បត្តិវប្បធម៌ជាចលនៈនិងអចលនៈ ទោះជាម្ចាស់សិទ្ធិសាធារណៈ ក្តី ឬក៏ជាឯកជនក្តីហើយកិច្ចការពារនេះគឺជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

លើកលែងតែមានបទបញ្ញត្តិផ្ទុយពីច្បាប់នេះ ច្បាប់នេះអនុវត្តទៅលើសម្បត្តិវប្បធម៌ដែល ជាចំណែកនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិតែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៤.-

តាមន័យនៃច្បាប់នេះ សម្បត្តិវប្បធម៌គឺរាល់ស្នាដៃរបស់មនុស្សនិងរាល់ផលិតផលរបស់ ធម្មជាតិ ដែលមានចរិតវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈឬសាសនា ដែលចុះបញ្ជីរាល់ពីដំណាក់ កាលនៃការវិវត្តន៍របស់អារ្យធម៌ឬរបស់ធម្មជាតិ ហើយដែលកិច្ចការពារសម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងនោះ បំរើ ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី ២

បទបញ្ញត្តិពិសេស

ផ្នែកទី ១

ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងនិងប្រតិបត្តិ

មាត្រា ៥.-

ការលើកគោលនយោបាយទូទៅ ក្នុងវិស័យសម្បត្តិវប្បធម៌ជាតិជាពិសេសដើម្បីការពារ ថែរក្សានិងលើកតម្លៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិ គឺជាការកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់ផ្នែកវប្បធម៌ជាតិ (ក.ជ.វ.ជ) ដែលមានក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈជាស្ថាប័នប្រតិបត្តិ ។

ដោយឡែកនៅតំបន់សៀមរាបអង្គរ ការការពារថែរក្សានិងលើកតម្លៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ជាតិត្រូវប្រគល់អោយអាជ្ញាធរដើម្បីការពាររមណីយដ្ឋាននិងរៀបចំតំបន់អង្គរហៅថាអាជ្ញាធរអប្សរ ។

ការសម្របសម្រួលការកិច្ចរវាងក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃ ទៀតត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ផ្នែកទី ២

រមណីយដ្ឋានដែលត្រូវការពារ

មាត្រា ៦.-

រមណីយដ្ឋានដែលត្រូវការពាររួមមាន :

-ឧទ្យានដែលមានបុរាណវត្ថុឬរមណីយដ្ឋានដទៃទៀតដែលមានអត្ថប្រយោជន៍សំរាប់ បុរាណវិទ្យា នវិទ្យាឬប្រវត្តិវិទ្យាអាចធ្វើការកំណត់ព្រំដែនបាន ។

-ព្រំដែននៃបរិវេណរមណីយដ្ឋានដែលត្រូវការពារ ត្រូវកំណត់ដោយព្រះរាជក្រឹត្យតាម សំណើរបស់ ក.ជ.វ.ជ ។

ផ្នែកទី ៣
បញ្ជីសារពើភណ្ណ

មាត្រា ៧.-

ការចុះបញ្ជីសារពើភណ្ណ គឺជាការកត់ត្រាបញ្ចូលនូវសម្បត្តិវប្បធម៌សាធារណៈ ឬឯកជន ដែលមានសារៈសំខាន់ខាងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈ ឬសាសនា ទោះជាសម្បត្តិទាំង នោះមិនត្រូវឱ្យចាក់ថ្នាក់ជាប្រញាប់ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៨.-

ការចុះបញ្ជីសារពើភណ្ណនេះ ត្រូវប្រកាសឡើងដោយសេចក្តីសម្រេចរបស់អាជ្ញាធរមាន សមត្ថកិច្ចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៥ ។

មាត្រា ៩.-

ក្រោយពីបានចុះបញ្ជីសារពើភណ្ណរួចហើយ ចាំបាច់ត្រូវឱ្យម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឬម្ចាស់កាន់កាប់ ទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ជូនដំណឹងទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមួយខែមុននឹងខ្លួនធ្វើសកម្មភាពណាមួយក្នុងបំណង នឹងលក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ផ្លាស់ប្តូរទី តាំង បំផ្លាញចោល ប្រែក្លាយផ្លាស់ប្តូររូបរាង ជូនជុលឬធ្វើការ ស្ថាបនាឡើងវិញនូវសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចប្រឆាំងនឹងសកម្មភាពខាងលើបែបនេះបាន លុះត្រាតែបានចាត់ វិធានការសមស្របតាមនីតិក្រមចំណាត់ថ្នាក់ ។

មាត្រា ១០.-

ការចុះបញ្ជីសារពើភណ្ណត្រូវទុកជាមោឃៈបើសិនជាមិនបានបញ្ជូនបន្ថែមនូវសំណើសុំ បញ្ចូលចំណាត់ថ្នាក់ជាសម្បត្តិវប្បធម៌ក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែ ចាប់តាំងពីពេលដែលបានជូនដំណឹងជា លាយលក្ខណ៍អក្សរនោះមក ។

ផ្នែកទី ៤

ចំណាត់ថ្នាក់

មាត្រា ១១._

ចំណាត់ថ្នាក់គឺការរកតម្លៃសម្បត្តិវប្បធម៌សាធារណៈប្លងកជនទាំងឡាយដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ហើយកិច្ចការពារនោះគឺដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណៈក្នុងវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈឫសាសនា ។

មាត្រា ១២._

សំណើសុំចំណាត់ថ្នាក់ ត្រូវធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលជាអ្នកជូនដំណឹងឱ្យបានត្រឹមត្រូវជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឬអ្នកកាន់កាប់ ។

មាត្រា ១៣._

បន្ទាប់ពីការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សររួចមក បើសិនជាគ្មានសេចក្តីសំរេចក្នុងរយៈពេលដប់ពីរខែ សំណើសុំចំណាត់ថ្នាក់នឹងត្រូវទុកជាមោឃៈ។

មាត្រា ១៤._

ចំណាត់ថ្នាក់ ត្រូវប្រកាសឡើងដោយសេចក្តីសំរេចរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។
អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើសេចក្តីសំរេចក្នុងរយៈពេលបីខែ គិតចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឬម្ចាស់កាន់កាប់បានទទួលលិខិតជូនដំណឹងរបស់អាជ្ញាធរនោះ ។

មាត្រា ១៥._

ចំណាត់ថ្នាក់ ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឬម្ចាស់កាន់កាប់ក្នុងករណីជាចាំបាច់ ត្រូវជូនដំណឹងទៅមន្ទីរអភិរក្សអចលនវត្ថុ (មន្ទីរទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងបញ្ជីអចលនវត្ថុ)។

មាត្រា ១៦._

ក្នុងករណីដែលម្ចាស់កម្មសិទ្ធិមិនយល់ព្រម ចំណាត់ថ្នាក់សម្បត្តិវប្បធម៌នៅតែត្រូវធ្វើជាដដែល ។

មាត្រា ១៧._

ការបង់ខាតដែលបណ្តាលមកពីចំណាត់ថ្នាក់សម្បត្តិវប្បធម៌នេះ អាចត្រូវទូទាត់ជាប្រាក់
បំណាច់ឱ្យដល់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

ពាក្យសុំទារប្រាក់បំណាច់ត្រូវដាក់មកអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងរយៈពេលបីខែគិតចាប់ពី
ថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ស្តីពីសេចក្តីសំរេចនៃចំណាត់ថ្នាក់នេះ ។

ចំនួនប្រាក់បំណាច់ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

ការតវ៉ាចំពោះសេចក្តីសំរេចស្តីពីគោលការណ៍ឬពីចំនួនប្រាក់បំណាច់ អាចនឹងធ្វើឡើងនៅ
ចំពោះមុខតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ១៨._

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចធ្វើតារាងសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយជារៀងរាល់
ដំណាច់ឆ្នាំ ។

តារាងសម្បត្តិវប្បធម៌ចាត់ថ្នាក់នេះត្រូវធ្វើតាមខេត្តនីមួយៗ ហើយត្រូវចុះក្នុងរាជកិច្ច ។

ប្រការដែលត្រូវចុះមានជាអាទិ៍ :

- ប្រភេទនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវបានចាត់ថ្នាក់
- ទីកន្លែងដែលសម្បត្តិវប្បធម៌នោះស្ថិតនៅ
- គោត្តនាមនិងនាមរបស់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ
- កាលបរិច្ឆេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ ។

មាត្រា ១៩._

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលចាត់ថ្នាក់រួចហើយ មិនអាចកែប្រែបានឡើយ ។

មាត្រា ២០._

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋឬរបស់នីតិបុគ្គល
សាធារណៈមិនអាចលក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិបានឡើយ ។

មាត្រា ២១.-

ជនណាក៏ដោយដែលលក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ឬត្រូវបានចាត់
ថ្នាក់រួចហើយ ត្រូវតែ :

-ជូនដំណឹងជាមុនដល់អ្នកទទួល អំពីស្ថានភាពរបស់សម្បត្តិវប្បធម៌ ។

-ជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីចេញប័ណ្ណលក់ឬផ្ទេរ
ដោយបញ្ជាក់ពីគោត្តនាម នាមនិងទីលំនៅនៃអ្នកទទួល ព្រមទាំងកាលបរិច្ឆេទនៃការលក់ឬផ្ទេរនោះ។
បើផ្ទុយពីបទបញ្ញត្តិខាងលើនេះ ការលក់ឬផ្ទេរនឹងត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ២២.-

ការលក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិនូវសម្ភារៈបូបំណែកផ្សេងៗ ដែលផ្តាច់ចេញដោយខុសច្បាប់ពី
សម្បត្តិវប្បធម៌ណាមួយដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ក៏ដូចជាពាល់អំពើណាដែលនាំឱ្យមាន
ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឬកាន់កាប់សម្ភារៈបូបំណែកណាមួយនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ទៅឱ្យអ្នកដទៃ ត្រូវទុកជាមោឃៈនិង
អសារឥតការ ។

អ្នកដទៃនោះត្រូវរួមទទួលខុសត្រូវជាមួយម្ចាស់កម្មសិទ្ធិក្នុងការរៀបដាក់កន្លែងដើមវិញនូវ
សម្ភារៈបូបំណែកដែលខ្លួនបានទទួល ។ ជននោះគ្មានសិទ្ធិនឹងទាមទារជំងឺចិត្តពីរដ្ឋឡើយ ។

មាត្រា ២៣.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ពុំអាចត្រូវទទួលការផ្លាស់ប្តូរ
ទីកន្លែង ការបំផ្លិចបំផ្លាញ ការធ្វើអោយខូចខាត ការប្រែប្រួលរាង ការទទួល ការជូសជុលឬស្ថាបនា
ឡើងវិញ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលជាអ្នកកំណត់លក្ខខណ្ឌនិងត្រួតពិនិត្យ
ការអនុវត្តការងារនោះឡើយ ។

មាត្រា ២៤.-

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដែលដាក់ពាក្យសុំការអនុញ្ញាតដើម្បីកែប្រែ ជូសជុលសម្បត្តិវប្បធម៌ណាមួយ
ដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ត្រូវដាក់គំរោងប្លង់ព្រមទាំងឯកសារផ្សេងៗទៀតជូនអាជ្ញាធរ
មានសមត្ថកិច្ចពិនិត្យនិងសម្រេច ។

មាត្រា ២៥.-

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ត្រូវធានាដល់ការការពារសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ដែលបានចាត់
ថ្នាក់រួចហើយ ។

ចំណាយទាំងឡាយលើការជួសជុលឬថែទាំសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ គឺជាបន្ទុករបស់ម្ចាស់
កម្មសិទ្ធិ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចនឹងចេញសង្គតិភាពខ្លះ ។ ចំពោះចំណាយទាំងស្រុងជា
សមត្ថកិច្ចរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។

មាត្រា ២៦.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាអ្នកត្រួតពិនិត្យនូវការងារជាបន្ទាន់ក្នុងការជួសជុលសម្បត្តិវប្បធម៌
ដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយនិងទុកឱ្យគណៈរដ្ឋមន្ត្រីសម្រេច ។

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ខាងលើ មិនអាចប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តទាំងនោះបានឡើយ ។

មាត្រា ២៧.-

អនុភាពនៃការចាត់ថ្នាក់នឹងចាប់មានប្រសិទ្ធិភាព ចាប់ពីថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងជាលាយ-
លក្ខណ៍អក្សរស្តីអំពីសំណើសុំចាត់ថ្នាក់ ។

អនុភាពនោះទេវតែមានពិលជាទិច ទោះបីសម្បត្តិវប្បធម៌នោះត្រូវប្តូរកម្មសិទ្ធិក៏ដោយ ។

ផ្នែកទី ៥

សិទ្ធិទិញបានមុនគេនិងសិទ្ធិដកហូតកម្មសិទ្ធិ

មាត្រា ២៨.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមានសិទ្ធិទិញបានមុនគេលើរាល់ការលក់ដូរសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលចុះ
បញ្ជីសារពើភណ្ណរួចហើយ កំពុងស្នើចាត់ថ្នាក់ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ។

ជនណាដែលមានបំណងនឹងលក់សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌខាងលើនេះ ត្រូវរឹត
ជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ស្តីពីការលក់នេះក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃជាមុន ។

មាត្រា ២៩.-

ក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ គឺចាប់តាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលដំណឹងដែលមានចែងនៅ
ក្នុងមាត្រា ២៨ កថាខ័ណ្ឌទី ២ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើកំណត់បញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់
ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ អំពីការសំរេចចិត្តរបស់ខ្លួនដើម្បីទិញយកឬមិនទិញយកសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលស្នើលក់តាម
លក្ខខ័ណ្ឌនិងតាមថ្លៃកំណត់ ។

ការខកខានមិនបានឆ្លើយតបដោយហួសរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ដូចបានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌខាង
លើនេះ គឺមានន័យថាជាការបោះបង់មិនអនុវត្តសិទ្ធិទិញបានមុនគេ ។

មាត្រា ៣០.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចដកហូតកម្មសិទ្ធិអចលនសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលបានចុះក្នុងបញ្ជី
សារពើភណ្ឌដែលត្រូវបានបំរុងឱ្យធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឬបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់រួចហើយ អាចត្រូវបានដកហូតកម្មសិទ្ធិ
តាមបែបបទដែលចែងដោយច្បាប់ស្តីពីការដកហូតកម្មសិទ្ធិដើម្បីផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

ផ្នែកទី ៦

ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើបុរាណវត្ថុ

មាត្រា ៣១.-

ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើបុរាណវត្ថុផ្សេងៗ អាចអនុញ្ញាតបានក្នុងលក្ខខ័ណ្ឌដែលមានចែងក្នុង
ច្បាប់នេះក្រោយពីមានការយល់ព្រមពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។ បែបបទនៃការធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើបុរាណវត្ថុ
ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៣២.-

លិខិតអនុញ្ញាតនេះត្រូវចុះជាភាគី : ដោត្តនាម នាម លំនៅឋានពាណិជ្ជករ សមត្ថភាព
ឯកទេសព្រមទាំងប្រភេទបុរាណវត្ថុនិងមានការបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ពីទីកន្លែងដែលខ្លួនមានបំណងប្រកប
អាជីវកម្មនេះ ។ **លិខិតអនុញ្ញាតនេះផ្តល់ជូនសំរាប់រយៈពេល ១ឆ្នាំ ក្រោមទាំងអាចបន្ត១ឆ្នាំម្តង។**
ហើយពុំអាចបង្វែរទៅឱ្យ ដទៃបានឡើយ ។

មាត្រា ៣៣.-

រាល់ពាណិជ្ជករដែលមានច្បាប់អនុញ្ញាត ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវកាតព្វកិច្ចដូចតទៅ :

ក-បិទសេចក្តីប្រកាសបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានទទួលច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យធ្វើពាណិជ្ជកម្មបុរាណវត្ថុ នៅក្នុងទ្វារចូលនៃអាគារលក់ដូររបស់ខ្លួន ។

ខ-មិនត្រូវដាក់បុរាណវត្ថុមួយសំរាប់លក់នៅក្រៅអាគារ ដែលខ្លួនបានច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យ ប្រកបអាជីវកម្ម ។

គ-ចុះជាប្រចាំក្នុងបញ្ជីគត់ត្រាជាលំអិតនូវបុរាណវត្ថុដែលខ្លួនមាននិងសកម្មភាពលក់ចេញ និងទិញចូលរាល់ថ្ងៃ ។

ឃ-ត្រូវបង្ហាញដល់ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យនូវសៀវភៅបញ្ជីខាងលើនេះ រាល់ពេលណាដែល ភ្នាក់ងារទាំងនោះទាមទារពិនិត្យ ។

ង-ត្រូវបិទបញ្ជីគត់ត្រាប្រកាសស្តីពីការនាំចេញបុរាណវត្ថុ នៅនឹងអាគារលក់ដូររបស់ខ្លួនក្នុង កន្លែងដែលងាយមើលឃើញ ។

ច-បង្ហាញបុរាណវត្ថុទាំងអស់ដែលខ្លួនមានចំពោះភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យតាមសំណូមពររបស់ ភ្នាក់ងារ ។

ឆ-ផ្តល់ទៅភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យនូវរូបថតបុរាណវត្ថុទាំងឡាយណាដែលខ្លួនមានឬ អនុញ្ញាតឱ្យភ្នាក់ងារនោះ តែរូបណាមួយដែលគេចង់បាន ។

ជ-បង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យនៅក្នុងពេលធ្វើអធិការកិច្ច ។

ឈ-ជូនព័ត៌មានដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងករណីដែលមានការប្តូរទីកន្លែងលក់ដូររបស់ខ្លួន។

មាត្រា ៣៤.-

ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យអាចចូលទៅក្នុងអាគារលក់ដូរ ហើយធ្វើការត្រួតពិនិត្យកត់ត្រាសម្បត្តិ- វប្បធម៌ដែលមាននៅក្នុងអាគារលក់ទាំងនោះនិងជ្រៀមជ្រាក់បញ្ជីនៅគ្រប់ពេលដែលអធិការដ្ឋានយល់ឃើញថា ជាការគួរនឹងធ្វើអធិការកិច្ច ។

ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យអាចចូលទៅធ្វើការត្រួតពិនិត្យក្នុងលំនៅឋានរបស់ពាណិជ្ជករ បើសិនជា លំនៅឋាននោះត្រូវប្រើធ្វើជាឃ្លាំងឬអាគារលក់ ស្របទៅតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីអនុញ្ញាតដែលចេញអោយ ពាណិជ្ជករនោះ ។

មាត្រា ៣៥.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចដកហូតលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើបុរាណវត្ថុ ពេលដែលពិនិត្យឃើញម្ចាស់ដែលមានការអនុញ្ញាតនោះធ្វេសប្រហែសប្តូរលោកទៅលើកាតព្វកិច្ចណាមួយ ឬដោយសារតែអ្នកនោះបានទទួលការផ្តន្ទាទោសពីតុលាការមានសមត្ថកិច្ចដោយហេតុថា ខ្លួនបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៣៦.-

នៅពេលដែលលិខិតអនុញ្ញាតត្រូវបានដកហូត ដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៥នោះ ពាណិជ្ជករលែងមានសិទ្ធិទិញបុរាណវត្ថុទៀតហើយ ។

ពាណិជ្ជករនោះនឹងត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យលក់បុរាណវត្ថុដែលខ្លួនកំពុងកាន់កាប់នៅឡើយក្នុងរយៈពេលមួយមិនលើសពី ៦ខែ ។

ផ្នែកទី ៧

ការប្រទះឃើញដោយចៃដន្យ

មាត្រា ៣៧.-

នៅពេលកំពុងដំណើរការងារផ្សេងៗឬសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ហើយបានជួបប្រទះសម្បត្តិវប្បធម៌ដូចជាប្រាសាទចាក់បែក វត្ថុបុរាណ សំណល់ផ្ទះសំបែងបុរាណ ទីបញ្ចុះសពបុរាណ សិលាចារឹកឬសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលទាក់ទងដល់បុរេប្រវត្តិវិទ្យា បុរាណវិទ្យា ជាតិពន្ធុវិទ្យា បាសាលីភូតវិទ្យា ឬក៏សាខាដទៃទៀតនៃវិទ្យាសាស្ត្រដែលសិក្សាពីអតីតកាលឬមនុស្សសាស្ត្រ អ្នកដែលបានប្រទះឃើញសម្បត្តិទាំងនេះនិងម្ចាស់អចលនវត្ថុ ត្រូវតែបញ្ឈប់ការងារឬសកម្មភាពនោះ រួចរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ជូនភ្នាក់ងារនគរបាលក្នុងតំបន់ ។ ភ្នាក់ងារនគរបាលនោះត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍នេះយ៉ាងប្រញាប់ជូនទៅអភិបាលខេត្ត ក្រុង ។ អភិបាលខេត្ត ក្រុង ត្រូវជូនព័ត៌មាននេះដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីចាត់វិធានការចាំបាច់ដើម្បីធានាសង្គ្រោះសម្បត្តិវប្បធម៌និងរមណីយដ្ឋានវប្បធម៌នោះ ។

មាត្រា ៣៨.-

ក្នុងរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតចាប់តាំងពីថ្ងៃទទួលសេចក្តីរាយការណ៍ដូចមានចែងក្នុង មាត្រា ៣៧ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើកំណត់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្តីពីការផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ន នូវការងារជួលជុលឬសាងសង់និងស្តីពីវិធានការសង្គ្រោះដែលត្រូវអនុវត្ត ។

បើក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមិនបានធ្វើកំណត់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជូនជាព័ត៌មានទៅម្ចាស់អចលនវត្ថុទេនោះ ការផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវទុកជាអាសាបង់ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវសំរេចជាស្ថាពរនូវវិធានការចំពោះការប្រទះឃើញដោយចៃដន្យ។

មាត្រា ៣៩.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ជាចលនវត្ថុដែលប្រទះឃើញដោយចៃដន្យត្រូវចាត់ទុកជាសម្បត្តិសាធារណៈ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវផ្តល់រង្វាន់លើកទឹកចិត្តដល់អ្នកប្រទះឃើញ ដោយចៃដន្យដោយ កំណត់តាមការស្រុះស្រួលគ្នាឬតាមការវាយតម្លៃរបស់អ្នកជំនាញ ក្នុងរយៈពេលបីសប្តាហ៍ក្រោយពីបាន រកឃើញ។

ផ្នែកទី ៨

ការដឹករុករកវត្ថុបុរាណ

មាត្រា ៤០.-

គ្មានជនណាមួយអាចធ្វើការដឹករុករកឬធ្វើការវាស់ស្ទង់លើដីឬក្រោមដី ក្នុងគោលបំណង ស្រាវជ្រាវរកសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមានផលប្រយោជន៍ដល់ការសិក្សាខាងបុរេប្រវត្តិវិទ្យា ប្រវត្តិវិទ្យា បុរាណវិទ្យា ជាតិពន្ធុវិទ្យា បាសាលីភូតវិទ្យាឬសាខានៃវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងៗ ដែលសិក្សាពីអតីតកាល ឬទាក់ទងដល់មនុស្សសាស្ត្រដោយមិនបានទទួលច្បាប់អនុញ្ញាតិជាមុនពីសមត្ថកិច្ចឡើយ ។

មាត្រា ៤១.-

មានតែស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រដែលមានជំនាញ មានបទពិសោធន៍និងមានធនធាន គ្រប់គ្រាន់ ហើយដែលត្រូវបានអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលស្គាល់ទេ ទើបអាចអនុញ្ញាតិឱ្យធ្វើការរុករកវត្ថុបុរាណ បាន ។

ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្របរទេសដែលបានទទួលច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការជីករុករក ត្រូវតែសហ-
ការជាមួយស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រជាតិ ក្នុងការអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៤២.-

ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រដែលទទួលបានច្បាប់អនុញ្ញាតអោយធ្វើការជីករុករក ត្រូវតែ :

ក-កត់ត្រាសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលរកឃើញនៅក្នុងបញ្ជីពិសេសមួយ ហើយត្រូវប្រគល់ជូនដល់
អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៅពេលបញ្ចប់ដំណាក់កាលជីករុករកនីមួយៗ ។

ខ-ការពារទីលានជីករុករកបុរាណវត្ថុនិងសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលរកឃើញ ព្រមទាំងចាត់វិធាន
ការចាំបាច់គ្រប់បែបយ៉ាងដើម្បីថែរក្សានិងការពារ ។

គ-ជូនព័ត៌មានឱ្យទៀងទាត់ដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ស្តីពីការប្រព្រឹត្តទៅនៃប្រតិបត្តិការ
ជីករុករកវត្ថុបុរាណ ។

ឃ-ធ្វើរបាយការណ៍សង្ខេបរួមទាំងសៀវភៅរូបថតសម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងអស់ដែលបានរកឃើញ
នៅពេលបញ្ចប់ដំណាក់កាលជីករុករកនីមួយៗ ។

ង-ធ្វើរបាយការណ៍វិទ្យាសាស្ត្រមួយលំអិតស្តីពីលទ្ធផលជីករុករកក្នុងកំណត់មួយមិនហួស
ពីមួយឆ្នាំ គិតចាប់តាំងពីការបញ្ចប់ដំណាក់កាលជីករុករកនីមួយៗ ។

ច-អនុញ្ញាតឱ្យភ្នាក់ងារនៃអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យមើលការជីករុករកសម្បត្តិវប្បធម៌
រាល់តំរូវការរបស់អាជ្ញាធរនោះ ព្រមទាំងពិនិត្យបញ្ជីពិសេសដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ក ។

ឆ-អនុញ្ញាតឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវដទៃទៀតចូលធ្វើការស្រាវជ្រាវ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលពួកអ្នក
ស្រាវជ្រាវទាំងនោះសុខចិត្តគោរពសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិរបស់ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រនោះ ។

ជ-ជួយអប់រំបណ្តុះបណ្តាលអ្នកបច្ចេកទេស វិទ្យាសាស្ត្រនៅក្នុងស្រុក ។

ឈ-បោះពុម្ពផ្សាយលទ្ធផលវិទ្យាសាស្ត្រស្តីពីការជីករុករកវត្ថុបុរាណដែលធ្វើក្នុងកំឡុង
ពេលព្រំឆ្នាំ បន្ទាប់ពីការបញ្ចប់នៃការងារ ។

មាត្រា ៤៣.-

ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការជីករុករកបុរាណវត្ថុ មានសិទ្ធិ

ក-ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិវិទ្យាសាស្ត្រ ចំពោះវត្ថុដែលបានរកឃើញ ។

ខ-ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលខ្លួនអាចបានទទួលក្នុងលក្ខខ័ណ្ឌដែលមានចែង
ក្នុងមាត្រា ៤៤ កថាខ័ណ្ឌទី ២ ។

គ-ទទួលអាទិភាពក្នុងការផ្សាយលទ្ធផលវិទ្យាសាស្ត្រនៃការដឹករុករកក្នុងលក្ខខ័ណ្ឌដែល
លទ្ធផលនោះ ត្រូវផ្សាយក្នុងរយៈពេលដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤២ ចំណុច " ឈ " ។

មាត្រា ៤៤.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងចលនវត្ថុនិងអចលនវត្ថុ ដែលបានរកឃើញដោយស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រ
គឺជាសម្បត្តិសាធារណៈ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចជូនដល់ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រនេះបាននូវវត្ថុបុរាណមួយដែលដូច
គ្នាទាំងស្រុងនិងវត្ថុដែលមានរួចហើយ ព្រមទាំងវត្ថុណាដែលមិនមែនជាវត្ថុចាំបាច់ដោយហេតុថា មាន
រក្សាទុករួចហើយនូវវត្ថុដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នាបេះបិទនឹងវត្ថុដែលរកឃើញនោះ ទាំងខាងប្រភេទ
រចនាបទ វត្ថុធាតុ របៀបផលិត ក៏ដូចជាមានតំលៃខាងវិទ្យាសាស្ត្រសិល្បៈ។ ការផ្តល់ជូននេះអាចធ្វើបាន
តែក្នុងលក្ខខ័ណ្ឌដែលសម្បត្តិវប្បធម៌នេះត្រូវបានយកមកតម្កល់ទុកក្នុងស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកទេសសំរាប់
សាធារណជន ។

មាត្រា ៤៥.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចធានារ៉ាប់រងត្រួតពិនិត្យការដឹករុករកនិងជួយចាត់វិធានការចាំបាច់
ដើម្បីការពារបរិវេណការដ្ឋាននោះ ។

មាត្រា ៤៦.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច អាចអនុញ្ញាតអោយធ្វើការដឹករុករកនៅលើដីជាកម្មសិទ្ធិឯកជន
បន្ទាប់ពីបានជូនដំណឹងជាមុនដល់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

អ្នកដឹករុករកត្រូវធ្វើបញ្ជីសារពើភណ្ឌទឹកដីដែលនឹងដឹករុករកនោះ ហើយលុះត្រាតែបាន
ទទួលការស្រុះស្រួលពីភាគីទាំងអស់ ទើបអាចចាប់ផ្តើមធ្វើការងាររបស់ខ្លួនបាន ។

អ្នកដឹករុករកបុរាណវត្ថុត្រូវធ្វើការងារនោះក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំ ហើយនឹងអាចបន្តទៅ
ទៀតបាន ក្រោយរយៈពេលពីរឆ្នាំនេះ ។

មាត្រា ៤៧.

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ក្នុងលក្ខខ័ណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៦ មានសិទ្ធិនឹងកាន់កាប់ដីឡើងវិញ និងទទួលបាននូវប្រាក់បំណាច់ចំពោះការខកខានពុំបានស្នាក់អាស្រ័យនៅប្រកបមុខរបរនិងចំពោះការបង់ខាត ឬខូចខាតផ្សេងៗទៀតជាយថាហេតុ ។

មាត្រា ៤៨.

ក្នុងករណីដែលប្រទះឃើញសម្បត្តិវប្បធម៌ជាអចលនវត្ថុ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចប្រើ សិទ្ធិដកហូតស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការដកហូតកម្មសិទ្ធិ ដោយយោងទៅលើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ។

មាត្រា ៤៩.

ក្នុងករណីដែលអ្នកមានច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការដឹករុករកបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងកាតព្វកិច្ច ណាមួយដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៦ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចសំរេចដកហូតច្បាប់អនុញ្ញាតឬនិងសិទ្ធិ លើកម្មសិទ្ធិវិទ្យាសាស្ត្រនោះមកវិញបាន ។

ការដឹករុករកត្រូវផ្អាកសកម្មភាពភ្លាម គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរស្តីពីការដកហូតច្បាប់អនុញ្ញាតមកវិញ ។

មាត្រា ៥០.

នៅពេលដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការដឹករុករកត្រូវបានដកហូតមកវិញហើយ អ្នកបាន ច្បាប់អនុញ្ញាតនោះមិនអាចទាមទារថ្លៃសង់ដីចិត្តណាមួយ បណ្តាលមកពីការបញ្ឈប់ការរុករកឬ សោហ៊ុយដែលខ្លួនបានចំណាយនោះឡើយ ។

ផ្នែកទី ៩

ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌

មាត្រា ៥១.

ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ណាមួយទៅក្រៅដែនដីកម្ពុជាត្រូវហាមឃាត់បើសិនជាគ្មាន អាជ្ញាប័ណ្ណពិសេសដើម្បីនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលចេញដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទេនោះ ។

មាត្រា ៥២.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវចេញសេចក្តីសំរេចក្នុងរយៈពេលបីខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលអ្នកសុំ
នាំចេញ បានបំពេញទម្រង់បែបបទជូនអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចគ្រប់សព្វថ្ងៃហើយ ។

មាត្រា ៥៣.-

ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ត្រូវបង់ពន្ធនិងអាករផ្សេងៗ ។
ការកំរិតប្រាក់ពន្ធនិងអាករលើសម្បត្តិវប្បធម៌ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ ។

មាត្រា ៥៤.-

មុននឹងផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញណាមួយ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធានាអោយបាន
ច្បាស់ថា :

- ក-ការនាំចេញនឹងមិនបណ្តាលឱ្យខ្វះខាតធនធានបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិឡើយ។
- ខ-សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមានសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមានរូបរាងដូចគ្នាទៅនឹងសម្បត្តិ-
វប្បធម៌ ដែលត្រូវបានស្នើសុំធ្វើការនាំចេញ ។
- គ-សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញ មិនមែនជាវត្ថុដែលមានតំលៃខ្ពស់សំរាប់ផ្នែក
ពិសេសណាមួយនៃការសិក្សាអំពីវិទ្យាសាស្ត្រអតីតកាលឬវិទ្យាសាស្ត្រមនុស្សទូទៅនោះទេ ។ បែបបទនាំ
ចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ ប្រភេទសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញនិងប្រភេទសម្បត្តិវប្បធម៌ដែល
មិនអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៥៥.-

- អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវចេញអាជ្ញាប័ណ្ណសំរាប់ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ដូចតទៅ :
- សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានឱ្យដល់ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្របរទេស ដែលមានការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើ
ការដឹករុករកស្របតាមមាត្រា ៤៤ កថាខ័ណ្ឌទី ២
- សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបញ្ជូនទៅបរទេសសំរាប់មួយរយៈពេល ដើម្បីតាំងពិពរណ៍ឬក្នុងទិស
ដៅសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ
- សម្បត្តិវប្បធម៌ជាច្បាប់ជាមួយសម្បត្តិមកពីសារមន្ទីរឬស្ថាប័នបរទេស
- សម្បត្តិវប្បធម៌នាំចូលស្របច្បាប់មកក្នុងទឹកដីកម្ពុជា

ប៉ុន្តែក្នុងករណីសម្បត្តិវប្បធម៌ដូចរៀបរាប់ក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី ១ ត្រង់ចំណុចទី២ នៃមាត្រានេះ ការនាំចេញមួយរយៈពេលត្រូវតែគោរពលក្ខខ័ណ្ឌផ្សេងៗ ដើម្បីធានាកុំឱ្យមានការខូចខាតព្រមទាំងការ បញ្ជូនមកវិញនូវសម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងនោះ ។

មាត្រា ៥៦.-

ការប៉ុនប៉ងនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ដោយគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណត្រូវឃាត់ទុកនិងរឹបអូសសម្បត្តិ- វប្បធម៌ទាំងនោះ ទុកជាសម្បត្តិសម្បជ័យសាធារណៈ ។

មាត្រា ៥៧.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចទាមទារយករាល់សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមានការទំនាស់មិនឱ្យនាំចេញ ដោយសារមានហេតុផលសំខាន់ៗផ្សេងធ្វើឱ្យមានការសង្ស័យថាប៉ុនប៉ងនាំចេញដោយខុសច្បាប់។ សម្បត្តិ វប្បធម៌ទាំងនេះត្រូវបញ្ជូនជាសម្បត្តិសម្បជ័យសាធារណៈ ដោយមានការទូទាត់តំលៃតាមការស្រុះស្រួលគ្នា ឬតាមការវាយតំលៃរបស់អ្នកជំនាញការ ។

ផ្នែកទី ១០

ការនាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌

មាត្រា ៥៨.-

ការនាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបាននាំចេញដោយល្មើសនឹងច្បាប់របស់ប្រទេសដើមត្រូវ ហាមឃាត់ ។ បែបបទនាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៥៩.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលនាំចូលដោយខុសច្បាប់ ត្រូវឃាត់ទុកនិងដាក់ក្រោមការគ្រប់គ្រង របស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។ ឈរលើគោលការណ៍បដិការ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចចេញសេចក្តីសម្រេច ប្រគល់សម្បត្តិវប្បធម៌នោះទៅប្រទេសដើមវិញស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនិងច្បាប់អន្តរជាតិ ។

មាត្រា ៦០..

ចំណាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបញ្ជូនសម្បត្តិវប្បធម៌ទៅវិញ គឺជាបន្ទុករបស់រដ្ឋដែល
ទាមទារ។

មាត្រា ៦១..

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលនាំចូលស្របច្បាប់ ត្រូវតែប្រកាសជូនដំណឹងដល់ភ្នាក់ងារគយ ។
បង្កាន់ដៃដែលទីចាត់ការគយចេញឱ្យម្ចាស់កម្មសិទ្ធិជាកស្ថាប័ននោះ ត្រូវយកមកបង្ហាញ
ភ្នាក់ងារគយឡើងវិញ នៅពេលត្រូវនាំរបស់នោះចេញសាជាថ្មី ។

ផ្នែកទី ១១

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៦២..

សេចក្តីសំរេចរបស់រាជ្យាធរមានសមត្ថកិច្ចដោយយកច្បាប់នេះជាមូលដ្ឋាន អាចបើក
លទ្ធភាពឱ្យតវ៉ាបានចំពោះមុខតុលាការ ។

មាត្រា ៦៣..

ក-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពី ៦ខែ ទៅ ៥ឆ្នាំ ព្រមទាំងពិន័យជាទឹកប្រាក់តាម
តម្លៃដែលអ្នកជំនាញបានប៉ាន់ស្មាន ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសដោយធ្វេសប្រហែសក្នុងប្រការ
ដូចរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ ៖

-លក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬទីតាំង បំផ្លាញចោល ពង្រិតពង្រិល បំផ្លែងរូបរាងឬជូសជុល
ស្ថាបនាឡើងវិញនូវសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ដោយមិនបានជូនដំណឹងជាមុន
(មាត្រា ២៩ កថាខ័ណ្ឌទី ១) ។

-លក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានស្នើអោយចាត់ថ្នាក់ឬដែលបានចាត់ថ្នាក់រួច
ហើយ (មាត្រា ២១ និង ២៨ កថាខ័ណ្ឌទី ២) ។

-ប្តូរទីតាំង បំផ្លាញចោល ពង្រិតពង្រិល បំផ្លែងរូបរាងឬជូសជុលដោយគ្មានការ
អនុញ្ញាតនូវសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានស្នើឱ្យចាត់ថ្នាក់ឬដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ(មាត្រា២៣កថាខ័ណ្ឌទី១)។

-មិនបានរក្សាការពារដោយត្រឹមត្រូវនូវសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយដែលខ្លួនជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ (មាត្រា ២៥ កថាខ័ណ្ឌទី ១) ។

-ធ្វើឬប៉ុនប៉ងធ្វើដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាតនូវការងារទាំងឡាយណាដែលច្បាប់កំរិតមានការអនុញ្ញាត (មាត្រា ៣១ និង ៤០) ។

-មិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចដែលត្រូវខ្លួនអនុវត្តតាមបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៣ និង ៤២ ។

-មិនបានប្រកាសអំពីការរកឃើញសម្បត្តិវប្បធម៌ នៅក្នុងអំឡុងពេលសាងសង់និងមិនបានបញ្ឈប់ការងារនោះភ្លាម (មាត្រា ៣៧) ។

-នាំចេញឬប៉ុនប៉ងនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត(មាត្រា ៥១ និង ៥៦)។

-មិនអនុវត្តតាមលក្ខខ័ណ្ឌកំណត់នៃការនាំចេញមួយរយៈ (មាត្រា ៥៥ កថាខ័ណ្ឌទី ២)។

-នាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌ដោយខុសច្បាប់ (មាត្រា ៥៨) ។

-មិនបានប្រកាសជូនដំណឹងដល់ភ្នាក់ងារធម៌ អំពីការនាំចូលដោយស្របច្បាប់នូវសម្បត្តិវប្បធម៌ (មាត្រា ៦១ កថាខ័ណ្ឌទី ១) ។

ខ-ជនណាដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសដោយចេតនាដូចចំណុចរៀបរាប់ខាងលើ ត្រូវទទួលទោសជាប់ពន្ធនាគារពី ២ឆ្នាំដល់ ៨ឆ្នាំនិងពិន័យទ្វេគុណនៃតម្លៃសម្បត្តិវប្បធម៌នោះតាមតំលៃដែលអ្នកជំនាញបានប៉ាន់ស្មាន ។

ក្នុងករណីខ្លះដូចមានចែងក្នុងចំណុច(កនិងខ)ខាងលើនេះ ទោសនេះគ្រាន់តែជាប់ពន្ធនាគារឬគ្រាន់តែបង់ប្រាក់ពិន័យ ។

មាត្រា ៦៤.-

ទុកបំរុងនៅដដែលនូវបទល្មើសពីទោសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៦៣ ពិរុទ្ធតាមដែលបញ្ញត្តិក្នុង មាត្រា ២១ , ២២ , ៣៥ , ៤៩ , ៥៦ , និង ៥៩ ត្រូវតម្កល់ទុកដដែល ។

មាត្រា ៦៥..

បទល្មើសទាំងឡាយ ត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ជាពិសេសភ្នាក់ងារគយដែលបានធ្វើសម្បទាព្រមទាំងដោយមន្ត្រីអភិរក្ស និងបុគ្គលិកដទៃទៀតនៃសារមន្ទីរសាធារណៈ ដែលត្រូវបានចាត់តាំងនិងបានធ្វើសម្បទាចំពោះការងារនេះ។

ជំពូកទី ៣

អវសានប្បញ្ញត្តិ

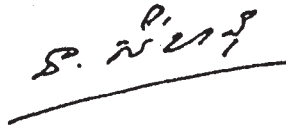
មាត្រា ៦៦..

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៦៧..

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦

នរោត្តម សីហនុ

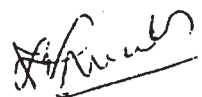
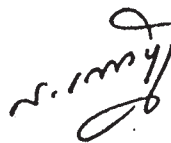
បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១

នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២

បានបង្គំទូលថ្វាយនិងជំរាបជូន
សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១និងទី២
ទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការ
វប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ រៀបចំ
ទឹកដីនគរូបនីយកម្ម និង សំណង់

បណ្ឌិត ប៊ុនប៊ុនរី

នរោត្តម រណប៊ុនរី ប៊ុន ប៊ុនរី